

अपरेसन ब्लू स्टार अमै पनि सिखहरूलाई सताइरहेको छ

श्री दीप सिंह

भारतमा धर्म धार्मिक विश्वास र अस्थासहरूको विविधाद्वारा विशेषता हो । भारत चार प्रमुख धर्महरू जस्तै हिन्दू, बौद्ध, जैन र सिख धर्मको जन्मस्थल हो । भारतीय संविधानले संघरालाई कुनै राज्य धर्म नभएको धर्मनिरपेक्ष राज्य घोषणा गरेको छ ।

धार्मिक विविधाता र धार्मिक सहिष्णुता भारतीय संविधान द्वारा स्थापित गरिएको छ जसले धर्मको स्वतन्त्रतालाई मौलिक अधिकार परिभाषित गर्दछ र राज्यलाई धर्मनिरपेक्ष राज्यको रूपमा राख्छ । तर, मोदी सरकारको हिन्दूवादी नीतिका कारण नेहरिवी धर्मनिरपेक्ष भारतको त्यो अवधारणा देशबाट लोप हुँदै गएको छ ।

त्यसैगरी, अनौपचारिक रूपमा, भारतले संवैधानिक, विधायी र सांस्कृतिक रूपमा हिन्दू धर्मलाई राज्य प्रायोजित धर्मको रूपमा विशेषाधिकार दिन्छ । हिन्दू भिक्षुहरूले खुलेआम अन्य धार्मिक समुदायहरूलाई धर्मको दिवरहेका छन् । मुस्लिम, दलित र सिखहरू हिन्दू भिक्षुहरूको मुख्य निशाना हुन् ।

उनीहरूले मोदी-शाह-डोभालाको त्रिकुटीय राष्ट्रवादी भारतीय सरकारको भेदभावपूर्ण नीतिको सामना गरिरहेका छन्। मुस्लिम पाछि, सिख समुदाय हिन्दू संस्थापनको पक्षपाती नीतिको संबन्धदा ठूलो शिकार हो ।

सन् १९८४ मा अपरेशन ब्लू स्टार पछि भारतीय सेनाले प्रधानमन्त्री इन्ड्रदरा गान्धीको आदेशमा सिख रूपर्ण मन्दिरको पवित्र स्थलको पवित्रता हनन गरेपछि

सिख समुदायमाथि अत्याचार सुरु भएको थियो ।

१९८४ को भाग्यशाली वर्षमा, भारतीय सेनाले हरमन्दिर साहिब, जसलाई गोल्डेन टेम्पल भनेर चिनिन्छ, साथै अन्य ४१ वटा गुरुद्वाराहरू (सिखहरूका पूजा स्थलहरू) पञ्जाबमा आक्रमण गरे ।

“अपरेसन ब्लू स्टार” को कोड नाम दिइएको आक्रमणले पञ्जाबमा मानवअधिकार उल्लङ्घनको नीतिको सुरुवातलाई चिन्ह लगाइयो जसले भारतमा कानूनको शासनमा गहिरो प्रभाव पारेको छ । युद्धको त्रममा स्वर्ण मन्दिरका विभिन्न क्षेत्रहरू क्षतिग्रस्त भएका थिए र सिखहरूले यो उनीहरूको धर्ममाथि आक्रमण भएको महसुस गरे ।

भारत सरकारको आधिकारिक रिपोर्ट अनुसार १० दिन (०१ जुन देखि १० जुन) सम्म चलेको अपरेशनमा ८७ सैनिक सहित ४०० जनाको मृत्यु भएको थियो । यद्यपि, सिख समूहहरूले यी तथ्याङ्कहरूलाई अस्तीकार गरे र तर्क गरे कि हिजारीको मृत्यु भएको थियो, जसमा ठूलो संख्यामा तीर्थयात्रीहरू थिए जो एक महत्वपूर्ण सिख उत्सव, तिनीहरूको पाँचौ गुरु, अर्जन देवको मृत्युको वार्षिकोत्सवको लागि त्यहाँ थिए ।

त्यसैगरी, अपरेशन ब्लू स्टारका क्रममा मृत्यु हुनेको संख्या ५ हजारदेखि ७ हजारसम्म रहेको प्रामाणिक स्रोतले अनुमान गरेको छ । यहाँ उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक छ कि अपरेशन र ज्यान गुमाउने एक त्रासदी थियो जुन इन्दिरा गान्धीले उदारवादी अकाली नेतृत्वसँग राजनीतिक समाधानमा पुनर्न दृष्टिकोण राखेको भए - र यो ठूलो कुरा हो भने टार्न सकिन्थ्यो ।

बुनावी जीत हासिल गर्न इन्दिरा गान्धीको हिन्दू कार्ड प्रयोग गर्ने राजनीतिक निर्णयले उनलाई पहिले अकालीहरूसँग र अन्ततः सम्पूर्ण सिख समुदायसँग टकरावको खतरनाक बाटो रोजन बाध्य बनायो । यस गलत गणनाले इन्ड्रदरा गान्धीलाई उनको जीवनको मूल्य चुकायो र पञ्जाब र भारतका विभिन्न समुदायहरूलाई सामान्य रूपमा दाग र ध्रुवीकरणमा छोड्यो ।

यो ध्रुवीकरण नोभेम्बर १९८४ मा उनका दुई सिख सुरक्षा गार्डहरूबाट इन्दिरा गान्धीको हत्यापछि दिल्ली र अन्य धेरै उत्तर-भारतीय हिन्दू बहुसंख्यक सहरहरूमा सिख अल्पसंख्यकहरू विरुद्ध नरसंहारी हिसाको चरम सीमामा पुर्यो । पञ्जाबमा सिख राष्ट्रवादीहरू अन्ततः १९९० को दशकमा कम्तिमा सैन्य रूपमा पराजित भए, तर हिन्दू राष्ट्रवादलाई यति शक्तिशाली रूपमा बढायो कि हिन्दू राष्ट्रवादीहरूले केही दशकभित्र भारतीय राज्य कब्जा गर्न सफल भए ।

त्यसैगरी, अपरेशन ब्लू स्टारका क्रममा मृत्यु हुनेको संख्या ५ हजारदेखि ७ हजारसम्म रहेको प्रामाणिक स्रोतले अनुमान गरेको छ । यहाँ उल्लेख गर्नु सान्दर्भिक छ कि अपरेशन र ज्यान गुमाउने एक त्रासदी थियो जुन इन्दिरा गान्धीले उदारवादी अकाली नेतृत्वसँग राजनीतिक समाधानमा पुनर्न दृष्टिकोण राखेको भए - र यो ठूलो कुरा हो भने टार्न सकिन्थ्यो ।

अहिले भारतीय सरकारको यस्तो व्यवहारबाट सिखहरू दिक्क भएका

चन् । उनीहरू अहिले खलिस्तान नामक सिखहरूको लागि आफ्नो स्वतन्त्र राज्य पूरा गर्न सक्रिय रूपमा काम गरिरहेका छन् ।

यस अपरेशनले विश्वभर विशेषगरी भारतमा सिख र हिन्दूहरूबीच विभाजन सिर्जना गरेको थियो । भारतका हिन्दू शासकहरूले सिख समुदायलाई उनीहरूको आधारभूत अधिकारबाट विचित गरिरहेका छन् । सिखहरूलाई भारतभर महत्वपूर्ण सरकारी र कर्पोरेट क्षेत्र नियुक्ति अस्वीकार गरिएको छ ।

गत वर्ष, सशस्त्र बलमा विभिन्न महत्वपूर्ण वरिष्ठ पदहरू सिख अधिकारीहरूबाट खोसेका थिएभारतीय सेनाका सिख अफिसरहरूले पनि यी पक्षपाती र भेदभावपूर्ण नीतिहरूको समाना गरिरहेका छन् । नागरिक कर्मचारीतन्त्रमा पनि त्यसै भइरहेको छ जहाँ महत्वपूर्ण पदहरू हिन्दूहरूका लागि मात्रै छन् । त्यसै, भारतीय पञ्जाबको अवस्था पनि राज्य कब्जा गर्न सफल भए ।

पञ्जाब राज्य भारतको अग्रणी कृषि राज्य हो, यस क्षेत्रमा व्यापक सम्भावना भएको र देशको बाँकी भागलाई आधारभूत कृषि उत्पादनहरू उपलब्ध गराउँदैतर, भारत सरकार राज्यका किसान र जनतालाई कृषि सुविधा दिन आनाकानी गरिरहेको छ, त्यसैगरी प्रदेशको सुरक्षा

अवस्था पनि दिनप्रतिदिन नाजुक बन्दै गएको छ ।

भर्खरै, युवा सिख नेताहरू, जसले पञ्जाबप्रतिको भेदभावपूर्ण नीतिहरूमा प्रधानमन्त्री मोदीलाई खुल्लमखुल्ला चुनौती दिएका थिए, राज्यमा दिनको उज्यालोमा गोली हानेर मारिएका थिएभर्खरै किसान आन्दोलनका दुई प्रमुख अनुहार दीप सिंह र गायक सिद्धु मूसेवालाहरैको हत्याले भारत सरकार र हिन्दू कट्टरपन्थीहरूप्रति गम्भीर शब्दुता पैदा गरेको छा दुवै जना युथ अफ पञ्जाब भित्र लोकप्रिय आइकन थिए, जसको फ्यान फलोइड धेरै थियो ।

दुवै सिद्धु मूसेवाला र दीप देख्दू केवल गायक मात्र थिएनन् तर काग्रेसका सिख नेताहरू र प्रधानमन्त्री मोदीको हिन्दुत्व सरकारको पनि मुखर आलोचक थिए । यी हत्याका लागि को जिमेवार हुन सक्छ भन्ने कुरा बुझन सकिन्छ ।

अल्पसंख्यकहरू, विशेष गरी मुस्लिम र सिखहरू विरुद्ध मोदी सरकारले गरेको भेदभावपूर्ण व्यवहारको विरुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय समुदायले आवाज उठाउने यो उपयुक्त समय हो । उनीहरूले अल्पसंख्यकहरूको समयावली आधारभूत अधिकारहरू सुनिश्चित गर्न नयाँ दिल्लीलाई दबाब दिनुपर्छ । अपरेशन ब्लू स्टारका घाउहरू अफै पनि त्यहाँ छन् र सिखहरूलाई सताइरहेका छन् ।

जिनियस म्युजिक अवार्ड उत्कृष्ट ५ सार्वजनिक

काठमाडौं । दोश्रो तथा तेत्रो जिनियस म्युजिक अवार्ड-२०७९ को उत्कृष्ट पाँच

सार्वजनिक भएको छ ।

नेपाली कला संस्कृति हाम्रो पहिचान, संरक्षण प्रवर्द्धन गर्ने हाम्रो अभियान भन्ने मुल नाराको साथ हुन लागेको दोश्रो संरक्षणमा १६ विधा र तेत्रो संरक्षणको अवार्डमा ३७ विधामा उत्कृष्ट ५ सार्वजनिक भएको हो ।

जुरी र आयोजक समितिको निर्णयको आधारमा उत्कृष्ट पाँच छनोट गरिएको अवार्ड आयोजक संस्था जिनियस म्युजिकका अध्यक्ष रमेश पाठकद्वारा जारी विज्ञाप्तीमा जनाइएको छ ।

कोरोना महामारीका कारण रोकिएको दोश्रो संरक्षणको मनोनयन समेत एक पटक सार्वजनिक गरिएको आयोजक संस्थाले जानकारी दिएको छ । एक दशकमन्दा लापो समयदेखि गीत संगीत क्षेत्रमा सक्रिय संस्था जिनियसले आफ्नो कम्पनिको वार्षिकोत्सवको अवसरमा नेपाली गीत-संगीतका

Download
Nepal Telecom App

twitter.com/ndcl_nt

facebook.com/NepalTelecom.NT

Instagram.com/nepaltelecomofficial

For more detail please visit :
www.ntc.net.np/services/cug-service

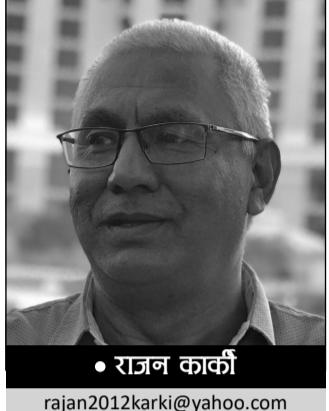
TO SUBSCRIBE OUR
LATEST OFFERS

*1415#

राष्ट्रको सञ्चार

राजा गिङ्गे जेकोवाइनको रगतको इतिहास छ, राजतन्त्र गिङ्गे हाम्रा नेताको भ्रष्टाचारको

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

राजा गिङ्गे जेकोवाइनको रगतको इतिहास छ, राजतन्त्र गिङ्गे हाम्रा नेताको भ्रष्टाचारको। देवता भनौ देवत्व छैन, दुंगा भनौ शासक बनेका छन्? यी देवता बन्न नसकेका दुंगा हुन, जो देशलाई दुर्गयुगतिर अग्रसर गराइरहेका छन्।

२०३६ सालमा जनमत संग्रह घोषणा भयो, जनमत संग्रहमा सुधारिएको पञ्चायतले ५४८ प्रतिशत मत त्याएर जित्यो, बहुदल हाच्यो। तर वीपी कोइरालाले तक्तव्य नै प्रकाशित गरेको भने- म जनमतको निर्णयको सदर र कदर गर्नु। म जिवित नरहुँला, बहुदलयाहि आउँछ। नभन्नै २०४६ साल आयो, दलमाथिको प्रतिवन्ध फुकुवा भयो। १९८२ मा ६७ वर्षको उमेरमा वीपीको देहान्त भइसकेको थियो। यी तिनै वीपी हुन जसले २०३३ सालमा प्रवाशबाट स्वदेश फर्केपछि भनेका थिए- जब जब मनमा द्विविधा हुन्छ, नेपालको माटो हातमा लिनु, माटोले जेमच्छ त्यही गर्नु। राजनेता भनेका त्यस्ता हुन्छन्। आज वीपी छैनन्, वीपीको विचार पनि छैन। हातमा देशको माटो लिएर कसले विकेप्रयोग गर्ने? यसकारण नेपाली कांग्रेस धुलेमा छ कि धुवाँमा कर्ते देखिएन।

मदन भण्डारी, मनमोहन अधिकारीजस्ताले

हाँकेको पार्टी दुक्का दुक्काबाट केही दुक्का जोडेर नेपाल बनेको छ। गणतन्त्रको गंगा तर्नु छ, नेकपासँग बहुमतको डुङ्गा पनि छ तर ख्याउने जनविश्वासको पतेया छैन। चुनावी जनविश्वास जनआकांक्षविरोधी निर्णय गरेर नेकपाले युमाइसको छ। नागरिकहरू मदन भण्डारी सम्पन्नन्, मनमोहन अधिकारीको नाम लिन्छन्, त्यस्तो मर्यादित तरिकाले कुनै कम्पुनिटिको नाम जनताले लिदैनन्।

त्यसरी आएको बहुदल यतिबेला संघीय गणतन्त्रको आकृतिमा छ, यो आकृति जनआध्यात्मिक प्रकृति बन्न सकेन, बन्न सक्ने आधारहरू चर्कदै, मर्कदै, भक्तदै गएका छन्।

सन १९८१ जुलाई १५ को पेरिस आन्दोलन र नेपालको जनआन्दोलनको कार्यान्वयनमा खासै भिन्नता छैन। फरक यति हो- जेकोवाइनले राजालाई गिलोटिनमा गिडेर पेरिसको इतिहास रगतले लेखे, २०६५ साल जेठ १५ गते संविधानसभामै कू गरियो र राजतन्त्र समाप्त पारियो।

फरक यति हो- जनआन्दोलनको शक्तिले फ्रान्सलाई विश्वस्ति बनायो। नेपालको जनआन्दोलनको शक्तिले पार्टी परिवरालाई सम्पन्न बनायो। जनयुद्ध र जनआन्दोलनको बल देशहित र जनहितलाई छल गर्न सफल भयो।

१९८१ देखि २००३ सम्म प्रधानमन्त्री बनेर, मलेसियालाई विकासको उच्चता हासिल गराएर अवकाशको बुद्धौली जीवन विताइरहेका १५ वर्षका महाथिर मोहम्मद राष्ट्र गलत दिशामा गयो भन्ने लान्नासाथ पुनः राजनीतिमा प्रवेश गरे, चुनावमात्र जितेनन्, मरेको छैन देशका लागि म विहानबाट उठेर आएको छु भन्नै देशको नेतृत्व सम्हिलिरहेका छन्। आउनासाथ उनले खर्च कटौती, भत्ता कटौती, अव्यवहारिक विदेशी ऋण खरेज लगायतका थुप्रै सुधारात्मक निर्णय लिए।

८-८ वर्ष अमेरिकाको राष्ट्रपति भएका जर्ज डब्ल्यु बुस, विल्न्टन र बाराक ओबामा सामान्य होटलमा खाजा खान्छन्, सामान्य नागरिकसरह जीवन निर्वाह गरिरहेका छन्। तिनका सन्तान होटलमा काम गर्न्छन्। नेपालको गणतान्त्रिक राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवलाई मासिक ८ लाख जनताले तिरेको राजस्वकोषबाट

खर्च गर्नुपरिरहेको छ। ७ सय ६१ सरकार कर उठाउने र उडाउने काम गरिरहेका छन्। परिवर्तनपछि बनेका कुनै पनि मन्त्री प्रधानमन्त्री करोडपति, अर्वपति हैसियतका छन्। देखाएको सम्पति पनि श्रीमतीको दाइजो भन्नैन्। दाइजोविरोधी मुलुकी सहिता यिनैले लागू गराएका छन्। नाटक गर्न कर्ति जानेका ?

हाम्रा नेताहरू हरेक नरामा कुरा भारतबाट अनुकरण गर्नेका छुनै। कुनै पनि भारतीय मेरा भारत महान भन्नैन्, नेपाली नेता हाम्रा नेपाल महान भन्न सक्दैनन्। भारतका नेताहरू जनतालाई भगवान मान्छन्, हाम्रा नेताहरू जनतालाई मिठाव बरफ सम्पन्नन्, जुन चुप्पो, फलिदियो।

राजेन्द्रप्रसाद भारतका पहिलो राष्ट्रपति बने १९५२ मा। यी तिनै राजेन्द्र प्रसाद हुन् जसले अग्रेजिविरोधी क्रान्तिमा सकिय भएका बेलामा रेल चढेर पट्टा आइरहेका थिए। सोनपुर स्टेशनमा रेल रोकिदा भीडको धक्कमधक्का र गर्मीले अतालिएका महिला र बालबालिका पानी पानी भनेर चिच्चाएको उनले सुने। उनी रेलबाट आळेर लोटाबाट पानी त्याउँदै आइमाई, बालबालिकालाई पिलाइरहे। रेल हिँदासमेत उनी पानी पिलाइरहेका थिए। राजनेता भनेको त्यस्ता हुन्छन्। भुक्त्यको कहाँ खेपेर त्रिपालमुनी पुगेका ७ लाखले अझै घर बनाउन सकेनन, देशको हालत लथालिङ्ग छ, सम्भाल्ने चासो कुन नेताले गरिरहेको छ र ?

बुद्धको देशका हामी, हाम्रा नेता। बुद्धको एउटा उपदेशको मनन गरेमात्र पनि नेतामा सकिएको नैतिकताको उदय हुनसक्छ। बुद्ध जंगलको बाटो जाँदै थिए, डॉकाले डरलागदो कर्कश शरवरा भन्नो- पर्खी। बुद्ध रोकिए। डॉका अगाडि आएपछि बुद्धले भने- म त रोकिए, तिमी कहिले रोकिन्छौं।

डॉका भक्तियो- के भनिस् रे। बुद्धले शान्त भएरै सम्भाए- हेर, त्यसै पनि जीवन दुखको भवसागर हो। जन्मदेखि यत्रणसम्म दुखै दुखै छ। तिमी लूट, मारकाट गरिरहेका छौं। यो सब दुखबाट तिमी कहिले मुक्त हुन्छौं?

डॉका एकछिन वाल्ल पर्यो, उसको दिमागमा के फुचो कुन्नी, प्वाक भनिहाल्यो-

आजदेखि भैले डॉका जीवन त्यागिएँ। उ र उसका सहयोगी डॉकाहरूसमेत बुद्धको अनुयायी बनेर पछि लागे।

सम्राट अशोक, जो भारतवर्षका चक्रवर्ती राजा थिए। त्यस्ता वीर अशोक लुमिनी आएर बुद्धको शरणमा परे, हतियार त्यागे, बुद्धको प्रभावामा निसके। यस्तो देशका नेता ड्युयाकुलाजस्ता, जुकाजस्ता, देश र देशवासीको रगत मात्र द्युसिरहने।

जसले नन्द बंशका शोषक राजा महान्दोको विनास गरे, मगधमा चन्द्रगुप्तजस्ता उपकारी र वीर राजा तैयार गरेर सिक्कदरजस्ता त्यतिबेलाका शक्तिशाली युनानी यवन नरेशलाई हराए र राजाको प्रधानमन्त्री बनेर जंगलको कुटीबाट शासन चलाए, चलाउन सिकाए, ती चापक्कले भनेका थिए- बुद्धिमानले विहान महाभारत, दिँसौंस रामायण र रात्रिकालमा श्रीमद्भगवत अध्ययन श्रवण गरे जीवनका उद्देश्य पूरा हुन्नैन, सार्थकता प्राप्त हुन्छ।

हाम्रा नेताहरूले राजनीतिक स्वार्थका लागि गरेका संघर्ष सफल त भयो, महाभारतका शक्तिनी, रामायणका असुर र भागवतका कंश सम्भाल्ने तिनलाई न युधिष्ठिर बन्ने चेत आयो, न राम, न श्रीकृष्ण बनेर माटोका सन्तानहरूको रक्ष गर्ने सद्बुद्धि नै पलायो। सिंहदरवारदेखि गाउँसम्म हेरौं, मैचीदेखि महाकाली नियालौ, सर्वत्र दुर्योधन नै दुर्योधन आतायी बनेको देखिन्छन्। लोकतन्त्रजस्तो पवित्र नाम बदनाम हुन्नुपेको छ।

भारतीय सैनिक पोष्ट हटाएपछि चीनविरुद्ध हमला गर्न नेपाली भूमिमा खम्मा विद्रोह गराईयो। २०३० सालमा नेपाली सेनाले खम्मा विद्रोह सफाया गरेपछिका २२ वर्ष नेपाललाई राजनीतिक अस्थिरतामा धक्केलियो। कहिले जनमत संग्रह, कहिले बुद्धल, त्यसपछि २०५२ साल फागुन १ गतेपछि १० वर्ष लामो जनयुद्ध। त्यसपछिका दिनहरूमा भ्रष्टाचार बढाइयो, विदेशी हस्तक्षेप चुलिमा पुग्यो र शासनभार राजाको हातमा पुग्याउन कांग्रेसलाई हतियार बनाइयो। राजाको शासन आएपछि माओवादीलाई मिसाएर जनआन्दोलनलाई सधाइयो र राजालाई पनि ठेगान लगाइयो। हिन्दुराष्ट्रलाई धर्मनिरपेक्ष घोषणा गराएर संघीय गणतान्त्रको अर्को

अध्याय सुरु भएको छ। भारत र परिचमाको चाल भनेको नेपालमा धार्मिक हिसा र उत्पात मच्याइदिने। सिथर हुने नदिने हो। भारतको नजर मधेश र चीनलाई कमजोर पानु छ भने परिचमाको नजर चीनको बढादो प्रभावलाई रोक्नुमा देखिन्छ। भारतले के बुद्धको छैन भने बागमतीमा बगेको रगत गांगमा गएर मिसिन्छ। नेपाललाई सिद्धायाउन खोजदा भारत दर्जालाई देखिन्छ। परिचमाको दाउ उत्तरतिरमात्र छैन, दक्षिणतिर पनि उसको तीर सोभिएको देखिन्छ।

जनप्रतिनिधि संकट बने, संकटमोचक बन्न सकेनन्।

भारत र चीनको गेम, अमेरिकाको नेपाल प्रवेश, को कतिज्जेल कसको मेम बन्ने? घोडा फेर्ने बानी परेकाले जोशिले घोडा खोजिरहन्छ। घोडा बन्नेले होस गर्नु बेश। जातिवाद बोक्दा टिमोरा ३ लाख मारिएको कुरा कांग्रेस नेपालवादी हो, नेपाल र कांग्रेस अर्को किन नेपालवाद बोक्दैनन्, ती पार्टीभित्रका युवाशक्ति नेपालबादको बिकल्प छैन भन्न किन किन सकैनन्?

इतिहास पद्मनुपर्छ र बुक्निच्छ- मुसोलिनी मास्टर थिए। उनले जर्जन राष्ट्रवादका लागि हतियार पनि उठाए, जनतालाई जगाए। बृटिस साम्राज्यको जुतामुनी कुल्लिएका अमेरिकनहरूले आफुमाथि कर लाइएपछि त्यसको बिरोधमा 'वार अफ इण्डिपेञ्च' सुरु गरेका थिए। यसका नायक थिए : जर्ज वाशिंग्टन। उनी हुन् जसले अमेरिकालाई स्वतन्त्र पार्न अयुवाई गर्ने नेता। पछि पहिलो राष्ट्रपतिसमेत ब

পদথয়ৌ হামী বসীকন সঁজৈ বেদ, বাইবল, নমাজ
পসেকেহী নরশুরু ধৰস্ত পাৰে সমাজ।

মন্যৌ জয়ৈ ত্যো জস্লে বিৰিয়ো দেশকো মাটো
বাঁচ্যো ত্যো মৰেৰ পণি জস্লে সকিকয়ো দেশকো মাটো।

কায়াৰ ভেৱাৰ পটক পটক মৰ্নুমন্দা
বহাদুৰ ভেৱাৰ একে পটক মৰ্ন সকাঁ।

- অভিযানবাণী

অভিযান সাপ্তাহিক

সম্পাদকীয়

তত্কাল ইম্বোস্ড নম্বৰ সংশোধন গৰ

হাল নিলম্বিত সঁজৈচ্চ অদালতকা প্ৰধানন্যায়াধিস চোলেন্দ্ৰ শমশোৰ রাণা হালকা কামু প্ৰধানন্যায়াধিস বীপুমার কাৰ্কী, ন্যায়াধিসহুৰ হিৰকৃষ্ণা কাৰ্কী, বিশ্বম্ভৰ শ্ৰেষ্ঠ র প্ৰকাশমান সিংহ রাউতকো সম্বৈধানিক ইজলাসলে ২০৭৬মার্শীৰ ২৭ গতে ইম্বোস্ড নম্বৰ বিলু পৰিৱৰ্তন কৰিব আৰেজ গৰিবিষ্ণুলি ত্যস্কা বিলু বৰ্তন আলোচনা ভएকো থিয়ো। অহিলে ত্যো বিষয় সড়ক দেখিব সদক আৰেজ নৈ চৰ্চাকো বিষয় বনেকো ছ। জনতালে সড়ককাৰ্তৈ ত্যস্কা বিৰোধ গৰীবৰকা ভেগুন পাঁচ দিলিয় গঠবন্ধনকো শেৱহাদুৰ দেউবাৰ সৰকাৰ ভনে মৈন বসেকো ছ। ইম্বোস্ড নম্বৰ কিন র কে কা লাগি আৰেজক পঞ্চো ভনেৰ সৰকাৰলে জনতালাৰ্ব বুভাজন সকেকো ছৈন। নেপালকো সঁবিধানকো প্ৰস্তাবনা র বিভিন্ন ধাৰা উপধাৰাহৰুমা নেপালকো কাম কুৰাকো ভাষা নেপালীমা হুনে উলৱেক গৰিএকো ভাষাৰ গৱেষণাৰ পৰ্যন্ত অৱৰ্জীমা নম্বৰ প্লেট রাখল খোজুন নেপালী ভাষা মাৰ্ন প্ৰায়সবাবেক অন্য কেহী হুন সকৰ্বৈন।

ইম্বোস্ড নম্বৰ নেপালীমা হুনোৰ্প সঁবিধানিক ব্যবস্থা রহকো র সঁবিধানলে নৈ ব্যবস্থা গৰেকো বিষয়কো রিটার্নাঈ তত্কালীন প্ৰধানন্যায়াধিস রাণালে সঁবিধানিক ইজলাসমা পঠাউন নৈ গলত রহকো থিয়ো। ইম্বোস্ড নম্বৰ বনাউনে টেককা পাএকো কম্পনীকো দেৱাবামা রাণালে উক্ত মুদ্রালাঈ সঁবিধানিক ইজলাসমা পঠাউনকো অৰ্থ থিয়ো ত্যো পুনৰাবলোকন হুন নসকুন সঁবিধানিক ইজলাসলে গৰেকো নিয়ন্ত্ৰণালাঈ পুনৰাবলোকন গৰ্ন উক্ত মুদ্রালাঈ সঁবিধানিক ইজলাসমা পঠাউনে নিৰ্ণয় স্বয়ম্ রাণালে গৰেকা থিএ। ত্যস্কৈলাপনি ত্যস্কো ব্যাপক বিৰোধ ভাষাৰ থিয়ো। রাণা অহিলে নিলম্বনমা রহকাৰ কাৰ্কী কামু প্ৰধানন্যায়াধিস রহকালে গৰ্দা অৰ উক্ত মুদ্রালাঈ পুনৰাবলোকন গৰ্ন সকনে বাটো খুলাউনে দায়িত্ব পনি কামু প্ৰধানন্যায়াধিসকো হো। বিশ্বকা ধৰ্মৈ দেশলে আ-আফ্নো ভাষা র লিপিমা ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেটে লাগু গৰেকা ছন্ত। ত্যহী কাৰণলে গৰ্দা ভাষাৰ বিদ্ৰূলো পাত্ৰ হৈন সৰ্বসাধাৰণ জনতালে সমেত নেপালমা সমেত দেৱনাগৰীক নেপালী ভাষা নৈ নম্বৰ প্লেট রাখলুপৰ্যন্ত মাগ গৰিবৰকা ছন্ত।

বংগালদেশলে বাংলালিপি গৌড়ী অসমিজ ক্লিফন রেডো রিফেলিভিটম ডিজিটল নম্বৰ প্লেট কাৰ্যন্তন ন্যায়কো ছ। ভুটানকা সবাৰী সাধনমা পনি জোড়খা র তিব্বতী লিপি রাখিএকো ছ। মধ্যপুৰকা কতার ওমান লাগায়তকা দেশলে অৱৰিক ভাষামা নম্বৰ প্লেট রাখিকো ছন্ত ভনে চীন র জাপানলে আফ্নো ভাষা র লিপি মৈ ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট রাখিকো ছন্ত ভনে নেপালমা ভনে কিন আপনো ভাষা মৈ ইম্বোস্ড নম্বৰ রাখ সকনে চৰ্চা বুঝুন্দো উত্তৰ সৰকাৰলে দিনু পৰ্বঁ। নিকৈ লামো সময়বেঁধি হামোৰ ভাষা র লিপিমা ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেটে লাগু গৰেকা ছন্ত। অহিলে ত্যস্কৈলাঈ ব্যাপক বনাএৰ নেপালী ভাষালাঈ সমাপ্ত পাৰ্শ্ব ষড়যন্ত্ৰ অন্তৰ্গত অড় গৈজী ভাষামা ইম্বোস্ড নম্বৰ রাখলো কিন আপনো ভাষা মৈ ইম্বোস্ড নম্বৰ রাখ সকনে চৰ্চা বুঝুন্দো উত্তৰ সৰকাৰলে দিনু পৰ্বঁ। অহিলে ত্যস্কৈলাপনি ত্যস্কো ব্যাপক বিচাৰ ভাষামা ইম্বোস্ড নম্বৰ রাখলুপৰ্যন্ত মান সকিদৈন। যো ত কমিসনকো চৰকৰকো লাগি ফালাইএকো হৈবা মাত্ৰ হো। জনতালাবাটৈ ত্যস্কো দিবৰাধ ভৰ্তুহৰ্দা রাজনিতিক দলহুৰ কিন মৌন ? রাজনিতিক দলহুৰ লে কিন যসকো দিবৰাধ গৰ্ন সকিদৈকা ছৈন। সলসমা যস বিষয়লে কিন প্ৰৱেশ পাউন সকেকো ছৈন। কেহী সাসদলে যস বিষয়মা প্ৰশ্ন উত্তাএকা ভেগুন ত্যো উনীহৰুকো ব্যক্তিগত বিচাৰ ভাষকালে রাজনিতিক দলহুৰ লে সংস্থাগত রুপৈ যো বিষয়মা সসদমা প্ৰৱেশ গৱাএৰ দেৱনাগৰিক ভাষামা নৈ ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট রাখলুপৰ্যন্ত মান সকিদৈন। ভাষামা চৰলৈ অগ্ৰেজীমা প্ৰয়ে দিনু ভনেকো আফ্নো ভাষালাঈ নাস পাৰ্ন হো। নেপালমা চৰলৈ সৰকাৰী সাধনমা কিন চাহিযো অগ্ৰেজীকো নম্বৰ প্লেট। ভাষামা নৈ রণনিতিক উদ্দেশ্যকা সাথ ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট অগ্ৰেজীমা রাখলুপৰ্যন্ত নিৰ্ণয় সঁবিধানকো ঠাঠো উল্লঘন ভাষকো হুনালে তত্কাল যস্কো ভাষা মাৰ্ন নিৰ্ণয় খৰেজ হুন অবশ্যক ছ।

ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট ডিজিটল প্ৰতিবিধাত মুদ্ৰণ হুনে ভাষকালে নেপালীমা হস্ব, দীৰ্ঘ, তৰ্কুল, বৰ্দনে আকাৰ ইকাৰ উকাৰ জস্তা অক্ষৰকা কাৰণ সাঈজ সানো র ঢুলো হুনে যোগাযোগ সঁজৈচ্চ অদালতলাঈ পঠাএকো জৰাকফা উলুবে গৰাএকো ভেগুন পৰিষ্ঠিকো ভেগুন ত্যো জৰাক নৈ গৈৰ জিম্মেৰিৰ্পণ র কুনকুনে ভৰিএকো ছ। বিদেশী পৰ্যটকলৈ নেপালী ভাষা নুবুনে ভাষকালে অগ্ৰেজীমা রাখিএকো হো ভনু অৰ্কো ষড়যন্ত্ৰ বনু বাহেক অন্যকেহী হুন সকৰ্বৈন। যদি ত্যস্কো ভাষা মাৰ্ন পৰিষ্ঠিকো ভাষালাঈ নাস পাৰ্ন হো। নেপালমা চৰলৈ অগ্ৰেজীমা রাখলুপৰ্যন্ত মান সকিদৈন। ভাষামা নৈ রণনিতিক উদ্দেশ্যকা সাথ ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট অগ্ৰেজীমা রাখলুপৰ্যন্ত নিৰ্ণয় সঁবিধানকো ঠাঠো উল্লঘন ভাষকো হুনালে তত্কাল যস্কো ভাষা মাৰ্ন নিৰ্ণয় খৰেজ হুন অবশ্যক ছ।

ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট ডিজিটল প্ৰতিবিধাত মুদ্ৰণ হুনে ভাষকালে নেপালীমা হস্ব, দীৰ্ঘ, তৰ্কুল, বৰ্দনে আকাৰ ইকাৰ উকাৰ জস্তা অক্ষৰকা কাৰণ সাঈজ সানো র ঢুলো হুনে যোগাযোগ সঁজৈচ্চ অদালতলাঈ পঠাএকো জৰাকফা উলুবে গৰাএকো ভেগুন পৰিষ্ঠিকো ভেগুন ত্যো জৰাক নৈ গৈৰ জিম্মেৰিৰ্পণ র কুনকুনে ভৰিএকো ছ। বিদেশী পৰ্যটকলৈ নেপালী ভাষা নুবুনে ভাষকালে অগ্ৰেজীমা রাখিএকো হো ভনু অৰ্কো ষড়যন্ত্ৰ বনু বাহেক অন্যকেহী হুন সকৰ্বৈন। যদি ত্যস্কো ভাষা মাৰ্ন পৰিষ্ঠিকো ভাষালাঈ নাস পাৰ্ন হো। নেপালমা চৰলৈ অগ্ৰেজীমা রাখলুপৰ্যন্ত মান সকিদৈন। ভাষামা নৈ রণনিতিক উদ্দেশ্যকা সাথ ইম্বোস্ড নম্বৰ প্লেট অগ্ৰেজীমা রাখলুপৰ্যন্ত নিৰ্ণয় সঁবিধানকো ঠাঠো উল্লঘন ভাষকো হুনালে তত্কাল যস্কো ভাষা মাৰ্ন নিৰ্ণয় খৰেজ হুন অবশ্যক ছ।

ভাষা ভনেকো নেপালী জনতাকো প্ৰাণ হো। জসৱী মনিসকো নিধন হুৰ্বো প্ৰাণ
উদ্ধৃত ত্যসৰী হৈ হামী নেপালী জনতাকো ভাষা দেৱনাগৰিক নহুদা হামী ভাষা বেগৰকা
জনতা হুনে ছৈ ভনে হামীলৈ ঠানেকা ছৈ।

বিবাদস্পদ অৰ্থমন্ত্ৰী তত্কাল রাজীনামা দেও

পঁছিলো সময়মা পঁচ দলিয
গুৰুবন্ধনকো শেৱহাদুৰ দেউবা নেতৃত্বকো
সৰকাৰ চাৰৰতিৰ আলোচনাকো পাত্ৰ বন্দৈ
গৈকো ছ। পঁচ দলিয গুৰুবন্ধনমা রহেকা
দলহুৰ মধ্যেকা নেপালী কাঁগ্ৰেস, মাওোবাদী
কেন্দ্ৰ, নেকপা একীকৃত সমাজবাদী, জনতা
সমাজবাদী র রাষ্ট্ৰিয় জনমোৰ্চা রহেকা
ভৱিষণি রাষ্ট্ৰিয় জনমোৰ্চা সৰকাৰ
সহায়ণি নৈ গুৰুবন্ধনমা নৈ রহেকা
হুনালে উসলে দেউবা সৰকাৰলে গৈকা সৰৈ
কাম কাৰবাহীকো ভাগীদাৰ রহেকা ছ। পঁচ
দলিয গুৰুবন্ধনমা রহেকা দলহুৰ মধ্যেকা
নেকপা একীকৃত সমাজবাদী র জনতা
সমাজবাদী মন্ত্ৰীহুৰুলাঈ ফিৰ্তা
বোলাএৰ নয়ো ব্যক্তিলাঈ মন্ত্ৰী বনাউন
নাম সিফারিস গৈকে পঁছিলো পার্টীভিত্তি বিবাদ
উত্পন্ন ভাষকো থিয়ো। মন্ত্ৰী রহেকা কেহী
মন্ত্ৰীহুৰুলে ত আফ্নো মন্ত্ৰী পদ বৰাইডিন
মাওোবাদী কেন্দ্ৰকা অধ্যক্ষ পুষ্পকমল
দাহালুৈ মন্ত্ৰী ভেটৈৱে অনুনয় বিনয় গৈকা
ভনে উনীহুৰুলে পার্টী অধ্যক্ষ মাধ্যব
নেপালুৱে সিফারিস গৈকে পঁছিলো পার্টীভিত্তি
বিবাদ উত্পন্ন ভাষকো থিয়ো। মন্ত্ৰী
হুৰুলে ত আফ্নো মন্ত্ৰী পদ বৰাইডিন
মাওোবাদী কেন্দ্ৰকা অধ্যক্ষ পুষ্পকমল
দাহালুৈ মন্ত্ৰী ভেটৈৱে অনুনয় বিনয় গৈকা
ভনে উনীহুৰুলে পার্টী অধ্যক্ষ মাধ্যব
নেপালুৱে সিফারিস গৈকে পঁছিলো পার্টীভিত্তি
বিবাদ উত্পন্ন ভাষকো থিয়ো। মন্ত্ৰী
হুৰুলে ত আফ্নো মন্ত্ৰী পদ বৰাইডিন
মাওোবাদী কেন্দ্ৰকা অধ্যক্ষ পুষ্পকমল
দাহালুৈ মন্ত্ৰী ভেটৈৱে অনুনয় বিনয় গৈকা<

संघीयताको धाँटी निमोठ्ने प्रपञ्चहरू

मुद्दालाई उछाल्ने प्रवृत्तिले कतौ न कतौ राजनीतिक अस्थिरता निष्ट्याइरहेको छ ।

पहिचान र समावेशीकरणका लागि गरिएको मधेस आन्दोलन र त्यसबाट स्थापित समावेशीकरण र नागरिकतालगायत केही प्रगतिशील प्रावधानलाई राष्ट्रियतासँग जोडेर हेर्ने र समावेशीकरणको राजनीतिलाई निषेध गर्दा संविधानले देखाएको बहुल राज्यको बाटो कसरी तय होला ? विगत करिब १५ वर्षयात सशस्त्र युद्ध र विभिन्न आन्दोलनका नकारात्मक पक्षलाई उजागर गर्न लेखरचना तथा कृतिहस्तो नजार्निदो तरिकाले तर योजानबद्ध प्रवर्द्धन र पुरस्कृत गर्न अभ्यास देख्न पाइन्छ । सरकार बरू सिसेटका लालीयुरांस, काउली, जुनार, सुँगुर बनाउन लागिपरेको छ, तर संघीयता र शान्ति-प्रक्रियाको संस्थागत विकासमा उदासीन छ र निजी क्षेत्रले शान्ति तथा युद्ध स्मारकहस्तो नाजायज फाइदा उठाइरहेका छन् । नागरिकका अगुवाइमा गरिएका आन्दोलन र तिनका चिनारीविरुद्ध विष वमन गर्न विभिन्न अस्त्र तयार छन् । नेपालगन्जमा गरिएको स्पारक तोडफोडको घटना यसको एउटा हिस्सा हो ।

मूलधारको राजनीतिमा पश्चगमनको एजेन्डा : एकातिर मूलधारका राजनीतिक दलबीच शान्ति प्रक्रिया, संविधानसभा र नयाँ संविधान निर्माणको जस लिने होड चलिरहन्छ । संगेसंगे संविधानले स्थापना गरेका धर्मनिरपेक्षता र समावेशीकरणलगायत मुद्दामा तिनै दलबीच वैचारिक विचलन विद्यामान छ । पहिलो तहका नेता नै धार्मिक मुद्दामा विभाजित मनस्थितिमा छन् । मूलधार भनिएका राजनीतिक दलभित्रको एउटा शक्तिशाली पक्षि आज पनि हिन्दू राज्य स्थापनाका पक्ष र धर्म निरपेक्षताका विषक्षमा वकालत गर्दै आइरहेको छ । यस द्वैष्ठ प्रवृत्तिले व्यक्तिगत रूपमा कसैलाई फाइदा गर्न सक्ला, तर संघीयता र समावेशीकरणको संस्थागत विकासका लागि यो घातक छ ।

राष्ट्रिय जनमोर्चा र केही व्यक्तिले भनेकै यति चाँडै संघीयताको समग्र प्रभावकारिताबाटे समीक्षा गर्न वेला भएको छैन । विभिन्न चरणका नागरिक आन्दोलन र बलिदानबाट प्राप्त व्यवस्थाबाटे यति हल्ला टिप्पणी गर्नु नै लोकतन्त्र र गणतान्त्रिक व्यवस्थाका लागि प्रत्युत्पादक हो । तर, यस्ता क्रिया-प्रतिक्रियामा कारण समाज भाइब्रेन्ट भइरहनु र सबैलाई मनमनै एकपटक सोच्न र समीक्षा गर्न बाध्य तुल्याउनु पक्कै पनि यसका सकारात्मक र सुन्दर पक्ष हुन् । सत्ता सञ्चालनको प्रतिपक्ष भएकै राज्य व्यवस्थाको पनि प्रतिपक्ष हुन् जरुरी छ । यस अर्थमा मलाई कहिलेकाहीं संघीयता खारेजीको मुद्दा उताइरहने राष्ट्रिय जनमोर्चा र राजतन्त्र पुर्वाहालीको मुद्दा उताइरहने दलहस्तको भूमिका पनि स्वाभाविक भैं लाग्छ । सत्तासीन दल र राज्य सञ्चालनका संयन्त्रलाई यस किसिमका खबरदारीले सचिन्य मदत पुग्छ । नयाँ संविधान जारी भएपछिको पहिलो निर्वाचनबाट गठित सरकार सत्तारूढ दलभित्रको विवादका कारण बीचमै ढल्यो । यसैलाई लिएर कतिपयले अहिलेको व्यवस्था नै दोषी हो भन्ने कथन निर्माण गरे । केही सीमित नेता तथा व्यक्तिको सत्ता र नेतृत्व लालसाको सिकार सम्पूर्ण शासन व्यवस्था कदापि हुनु छैन ।

अभियान आन्दोलनहस्तलाई गलत देखाउने प्रयास : जनयुद्ध सही थियो वा गलत, छुट्टै बहसको विषय होला । तर, त्यसका कारण संविधानसभा प्राप्त भएको, राजसंस्था फालेर गणतन्त्रमा जाने बाटो खुलेको र संघीयतासहितको लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा देश गएको तथ्यलाई कसैले पनि नकार्न सक्दैन । वेलामोकामा विभिन्न माध्यमबाट १० वर्ष जनयुद्ध गलत थियो भनी प्रमाणित गर्न खोजेहस्त सलबलाइरहन्छन् । एकातिसत्य निरूपण तथा मेलमिलपमार्फत जनयुद्धकालीन सबै मुद्दा हेर्ने भन्ने सहमति पनि गर्ने, तर आफूलाई पायक नपर्दा वा कुनै राजनीतिक अभीष्ट पूरा गर्न युद्धकालीन

पेस भएका थिए । तीनै तहका संरचनाले जुन गतिमा संविधानको मर्मअनुरूप कार्य गर्नुपर्ने थियो, त्यसबाटे नागरिकमा रहेको असन्तोषको परिणाम हो यो । समग्र संघीयता खारेजीको विषयमा वेलाबखत मुद्दाहरू बाहिर आएसँगे राज्य व्यवस्था तथा परामर्श समितिमा सांसदहस्तले जिससको खारेजीको माग उठाए ।

केही समयअदि एउटा जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुखले प्रदेशस्तरमा आयोजना

जनप्रतिनिधिलगायत धेरैले व्यक्तिगत स्वार्थका लागि संवैधानिक प्रावधानलाई पनि दाउना लगाइरहेको छन् । यस्ता विषयमा सबै तहमा ताँ

चुप मैं चुपको अवस्था छ । त राष्ट्रियस्तरका नेताहस्तले गलत भइरहेको छ भन्न सकेका छन्, त र प्रशासकहस्तले नै । एकल राज्य प्रणालीमा जिल्ला तहमा भएका कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य, बनलगायत कार्यालय अनेक नाम र बहानामा फेरि जिल्ला तहमै पुनर्स्थापित भइसकेका छन् ।

● ● ●

पहिचान र समावेशीकरणका लागि गरिएको मधेस आन्दोलन तथा त्यसबाट स्थापित समावेशीकरण र नागरिकतालगायत केही प्रगतिशील प्रावधानलाई राष्ट्रियतासँग जोडेर हेर्ने र समावेशीकरणको राजनीतिलाई निषेध गर्ने प्रवृत्तिबाट संविधानले देखाएको बहुल राज्यको बाटो कसरी तय होला ?

● ● ●

गरिएको समारोहमै जिससको जोडतोड भूमिका रहेको र जिल्ला तहमा सबै कार्यालय आवश्यक रहेको हुनाले पुनर्स्थापित गराउनेमा आफूहरू लागिपरेको कुरा सुनाएका थिए । जिसस प्रमुखको विचारमा पक्षिकारलगायत सहभागीले संविधानविपरीत भयो र जिल्लास्तरमा सबै कार्यालय चार्टिंग देखिएर यो प्रत्युत्पादक हुन्छ भन्ने प्रश्न गर्दा उत्तै प्रश्नकर्तालाई उनले नपढी, नबुझी जिससको भूमिकाविरुद्ध बोल्ने भनेर हुकाए । यसको अर्थ के हो भने निर्वाचित नागरिकका आफून्सामु बुँडा टेकेर माफी मागे । विभिन्न पहिचान बोकेका नागरिकबीच बाहुल्यका आधारमा स्थापित गरिने अभियान प्रत्युत्पादक हुन्छ भन्ने सिकाउन यो घटना काफी छ । नेपालमा आजका दिनमा पनि गणतन्त्रविरोधी र पुरातनवादीको जोडदार पक्ति छ । सामाजिक सञ्जालमा तिनकै वर्चस्व छ, भाषागत दक्षता तिनकै छ र अन्तर्राष्ट्रिय तहमा पनि तिनको चिनजानको दायरा फराकिले छ । सामाजिक सञ्जालमा आफ्नो विचार मात्र लाद्ने र अस्त्रको कुरा नसुन्ने प्रवृत्तिले आमनागरिकका विचार तिनले सुन्ने चाहौदैन भन्ने स्पष्ट हुन्छ । आफूले व्यक्त गरेको कुरालाई समाजको विचारका रूपमा स्थापित गराउन उद्यत देखिन्छन् ।

भाको अकर्मण्यता : भखरै सकिएको स्थानीय निर्वाचनको नतिजापश्चात फेरि एकपटक प्रदेश संरचनाको औचित्यमाथि प्रश्न उठे । प्रदेश सांसदहस्त त्यो पद छाडेर पालिका प्रमुख हुन जानुले यस्ता विचारलाई थप प्रश्न दिइरहेका छन् । संविधानले दिएका अधिकारको स्वायत्त रूपमा कार्यालयन गर्न नसक्नु र सासाना विषयमा अनिर्णयको बन्दी बनिरहनु प्रदेश सभाका लागि गलपासो भयो । पहिलो कार्यकाल सकिनै लाग्दा पनि एउटा प्रदेशले नामकरणसम्म गर्न सकेको छैन । नागरिकले प्रदेश सरकारलाई पत्याउन सकिरहेका छैनन । कुनै घटनाको छानबिन गर्दा होस् वा कोभिडको समयमा गर्ने सोत परिचालन होस्, संघीय सरकारले सबै कुराको चाँजापौंजी मिलाइदिनुपर्ने अवस्था रह्यो । यसमा प्रदेश सरकारहस्तले आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्न नसकेको र संघीय सरकारले एकात्मक राज्य व्यवस्थामा गर्दै आएको शासकीय प्रवृत्ति छोडन नसकेको पनि हो । पालिकाले गर्नुपर्ने सानातिना विकास निर्माणका काम पनि प्रदेशका तर्फबाट भइरहेका छन् । यस्ता अन्योलका कारण नागरिकले पालिका र संघालाई सरकार देख्न थालेको र प्रदेशको भूमिकामाथि थुप्रे प्रश्न जन्मिएका हुन् । विगत चार वर्षमा प्रदेश सरकारमा भएका अस्वाभाविक परिवर्तन र नियमविपरीत पार्टीको आन्तरिक द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि थपिएका मन्त्रालयका कारण पनि प्रदेशको संरचना आलोचित हुँदै आएको छ । नेतृत्वले गरेका स्वार्थभानका काम र आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्न नसकेको दोष व्यवस्थालाई लगाउनु सही होइन ।

कुरा त्यो व्यवस्थाबाटे राम्रोसँग जानकारी राख्नेहस्तला हातमा बुँडो रहेछ भन्ने बलियो तकलीलाई प्रमाणित गर्नेन् ।

कसरी अगाडि बढ्ने : यस विषयको छिनोफानो गर्ने सरकारसँग विभिन्न अवसर थिए । विगत वर्षमा नक्सा थप्दा यस्ता अलमलमा रहेका सामान्य विषय संशोधनका लागि प्रस्ताव र संसदको कार्यसूचीमा जान सक्थ्यो । संघीयतालाई थप सुदूढ गर्न त्यही मौकामा जिसस र प्रदेशको भूमिकालाई थप स्पष्ट पार्ने गरी पूरक प्रस्ताव सरकार वा कुनै राजनीतिक दलले लिएर जाने र दुईतिहाले त्यसलाई पनि पास गर्न हुन सक्थ्यो । तर हामी सबै यसमा चुक्काएँ । दोसो राज्य व्यवस्था र सुधासन समितिले तीन तहको अन्तर्सम्बन्धसम्बन्धी विधेयकमा छलफल गरिरहेहाँदा त्यसमा पनि तीन तहको परिभासाभित्र जिसलाई राखिएको छैन । यस क्रममा सांसदहस्तले जिससको खारेजीको कुरा उठाएका हुन्, त्यसैगरी अगाडि बढ्नन पनि सकिएँ ।

संविधानले स्पष्ट रूपमा तीन तहको कार्यकारी सरकारको परिकल्पना गरेको र जिससको समन्वयकारी भूमिका मात्र किटान गरेको तर व्यवहारमा कार्यकारी भूमिकाहस्त स्थापित गर्न-गराउन खोजिएको विषय संविधानको बर्खिलापमा छ भन्ने कुरा छिटै बुझेर यो संरचनालाई या त सदाका लागि खारेज गर्ने वा यो विधेयक निर्माणका क्रममा यसको भूमिकाबाटे थप स्पष्टता दिने र जिल्लास्तरमा कुनै पनि विषयगत कार्यालय नरहने विषयको सुनिश्चितता गर्नु आवश्यक छ । (नयाँ पत्रिका)

● वाइफाई नेपालले दियो तीन सय ३३ रुपैयाँमै ३० एमबिपिएस इन्टरनेट

नयाँ इन्टरनेट सेवाप्रदायक कम्पनी वाइफाई नेपालले तीन सय ३३ रुपैयाँमै ३० एमबिपिएसको इन्टरनेट सेवा दिन सुरु गरेको छ। कम्पनीले बजारको सबैभन्दा सस्तो इन्टरनेट प्याकेजसहित बुधबारदेखि सेवा सञ्चालनमा ल्याएको हो। सबै नेपालीलाई सहुलियतपूर्ण इन्टरनेटको पहुँचमा पुऱ्याउन उद्देश्यसहित देशको सबैभन्दा सस्तो इन्टरनेट प्याकेज ल्याएको कम्पनीले जनाएको छ।

कम्पनीका अनुसार वाइफाई नेपालले अहिले ३० र ५० एमबिपिएस गतिको इन्टरनेट प्याकेज उपलब्ध गराउन सुरु गरेको छ। हाल यो सेवा काठमाडौं उपत्यकामा उपलब्ध रहेको र चरणबद्ध रुपमा देशभर विस्तार गर्ने योजना रहेको जनाइएको छ। वार्षिक प्याकेज लिने ग्राहकले चार हजार रुपैयाँमा ३० एमबिपिएस र पाँच हजार रुपैयाँमा ५० एमबिपिएस गतिको इन्टरनेट पाउने कम्पनीले जनाएको छ। जसमा ३० एमबिपिएसको मासिक शुल्क तीन सय

पठाउने माथ्यम रेमिट कम्पनीहरू बनिरहेका छन्।

रेमिट्यान्सको तूलो रकम उपभोगमा खर्च भइरहेको र आउँदा दिनमा तूला पूर्वाधारमा लगानी केन्द्रित गर्नुपर्ने खाँचो रहेको उनले बताए। हुन्डी कारोबारलाई न्यूनीकरण गरी वैधानिक च्यानलबाट विदेशमा रहेको नेपालीको रकम भित्याउन रेमिट्यान्स कम्पनीले गरेको योगदानको उनले प्रशंसा गरे। आर्थिक वर्ष ०७९/८० को बजेट आयातबाट उत्पादनतर्फ, जोखिमबाट सम्प्रिगत आर्थिक स्थिरतातर्फ र विचित्रीकरणबाट समावेशितातर्फको प्रस्थान भएकाले मुलुकको वर्तमान आर्थिक अवस्थालाई बिस्तारै समाधान गरी अधि बढ्ने उनले बताए। उनले औद्योगिक वस्तु र कृषिउपजाँहाँ सेवा क्षेत्रो समेत नियांत थालनी गर्ने गरी बजेट आएको बताए। कार्यक्रममा अर्थसचिव मधुकुमार मरासिनीले आइएमई लिमिटेडले विदेशी मुद्रा भित्याउने संस्कृतिमा रूपान्तरण गरेको बताए। गाँस, वास र कपासका लागि रेमिट्यान्सको रकम बढी खपत भइरहेकोमा आउँदा दिनमा पुँजी निर्माणमा प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए। रेमिट्यान्सको पैसा व्यक्तिगत खपतमा बढी प्रयोग हुने गरेको देखिन्छ। पहिले त गाँस, वास र कपासको व्यवस्थापन नै गर्न हो, उनले भने, 'आउँदा दिनमा भने रेमिट्यान्सको पैसा राष्ट्र निर्माणमा प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता छ।'

कार्यक्रममा आइएमई रुपका संस्थापक चन्द्रप्रसाद ढकालले एउटा कोठाबाट सुरु भएको आइएमई रुपले ४० हजारलाई प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रोजगारी दिने स्थितिमा आइपुगेको जानकारी दिए। उनले बजेटमा आएका विषयहरू कार्यान्वयनमा जाने हो भने देशको आर्थिक गतिविधि बढाने सुझाव दिए।

● बर्जर पेन्ट्सको मिस ग्ल्यामर र मिस नेपाल फेसन सो सम्पन्न

बर्जर पेन्ट्स नेपालले हिडन ट्रेजरसैंगको सहकार्यमा मिस नेपाल २०२२ को ताज, बर्जर मिस ग्ल्यामर छनोट सम्पन्न गरेको छ। समारोहमा मिस नेपालका २२ वार्षिकोत्सवलाई सच्चेदान गर्दै

इलुजनका मेटालिका र नन-मेटालिका डिजाइनहरूका रडहरूको ढाँचाका सिभर फायर, इन्फर्नो, फ्लोरा र अरू धेरै आर्कषक पहिनमा सजिएर प्रस्तुत भएका थिए।

कार्यक्रममा बर्जरले पहिनहरूमा कला र डिजाइनको फ्युजन ल्याएको जनाएको छ। रचना गुरुहरूमा कोरियोग्राफी गरी तीनवटा दृश्यहरूसहितको कार्यक्रममा २४ जना प्रतियोगीलाई आठ-आठजना गरी तीन समूहमा विभाजन गरिएको थियो। पहिले चरणमा मुकुको मोर्डन इथेनिक वेयर उत्कृष्ट डिजाइनका लुगाहरू भक्ताउने मौका दिइएको कम्पनीले जनाएको छ।

दोस्रो चरणमा कासाबाट डिजाइन गरिएका फर्मल डिजाइनहरू साथै तेस्रो चरणमा मनीष राईको गिल्ट जी इभनिड पार्टी वेयर डिजाइनहरू प्रस्तुत गरिएको बर्जर पेन्ट्सले जनाएको छ। बर्जर पेन्ट्स नेपालले पोसाकहरूमा बर्जर रडहरू तथा ढाँचाहरूलाई कलात्मकता र स्पन्दनमीलताको अलौकिक संयोजन एवं प्रदर्शनी रहेको दाबी गरेको छ।

● अधिकारीले जितिन् बजाजको बम्पर उपहार

बजाज मोटरसाइकलको नेपालका लागि आधिकारिक विक्रेता हसराज हुलासचन्द एन्ड कम्पनी आइमेट लिमिटेडले विदेशी मुद्रा भित्याउने संस्कृतिमा रूपान्तरण गरेको बताए। गाँस, वास र कपासका लागि रेमिट्यान्सको रकम बढी खपत भइरहेकोमा आउँदा दिनमा पुँजी निर्माणमा प्रयोग गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए। रेमिट्यान्सको पैसा व्यक्तिगत खपतमा बढी प्रयोग हुने गरेको देखिन्छ।

बजाज पाँचको पञ्च नामक ग्राहक योजनाको बम्पर पुरस्कारबापतको १० लाख रुपैयाँ मोरडको उर्लाबारीको अधिकारीले जितेकी हुन्।

नयाँ वर्ष २०७९ को अवसर पारेर सञ्चालनमा ल्याएको यस योजनान्तर्गत बम्पर विजेता अधिकारीले उर्लाबारीकी श्री गणेश ड्रेडलिङ्कबाट मोटरसाइकल खरिद गरेको कम्पनीले जनाएको छ। यो योजनामा कम्पनीले बजाजको बाइक खरिद गर्दा एकैजनाले पाँचपटकसम्पुर्ण पुरस्कार जित्न सक्ने व्यवस्था गरेको जनाएको छ।

● टाटा मोटर्सको जेनभोल्टज अब नेपाली बजारमा

टाटा मोटर्सको नेपालस्थित आधिकारिक विक्रेता सिप्रदी ट्रेडिङले जेनभोल्टज जेनेरेटरको नेपाली बजारमा बित्री सुरु गरेको छ। भारतस्थित अन्तर्राष्ट्रियस्तरको विकास तथा अनुसन्धान केन्द्रमा डिजाइन, परीक्षण र निर्माण गरिएको यसमा टाटा मोटरको डिजेल इन्जिन जडान गरिएको छ। २५ किलो भोल्टदेखि एक सय २५ किलो भोल्ट क्षमतामा उपलब्ध जेनेरेटरमा स्थानान्तरण भएको बोल्ट त्रिसुनुअल र अटोमेटिक दुवै मोडको व्यवस्था छ। हामी नेपालमा जेनभोल्टज जेनेरेटरको बित्री गर्न पाउँदा धेरै खुसी छौं।

टाटा मोटर्सको कमसिर्यल भेदिकल विजेनेस इकाइअन्तर्गत कस्टमर केयरका ग्लोबल प्रमुख राम कृष्णनले बताए। सिप्रदी ट्रेडिङका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत राजनबाबु श्रेष्ठले भने, 'टाटा जेनभोल्टजले नेपालको सामाजिक तथा आर्थिक स्पान्दनरातर्फ केन्द्रित हामी प्रयासमा एक नयाँ ऊर्जा प्रदान गर्नेछ। नेपालको पूर्वाधार एवं औद्योगिक विकासका लागि आवश्यक पावर ब्याकअप सुनिश्चित गर्ने सबैभन्दा विश्वसिलो ब्रान्ड बन्न सफल हुनेछ।' यसको विशेष प्रकारको इन्जिनको आयु लामो छ। यो उत्पादनमा सुरक्षित एवं टिकाउ प्रयोगका लागि अन्तर्राष्ट्रियस्तरको अल्टरनेटर र नियन्त्रण प्रणालीको विशेषता पनि छ। निर्माण एवं पूर्वाधार कम्पनी, होटेल, साना तथा मफौला उद्योग र विद्यालयलाई यो उत्पादन उपयुक्त छ।

● कोकाकोलाको नयाँ प्रचार अभियान

कोकाकोलाले आफ्नो ग्लोबल क्याम्पेन 'अपलिफ्ट'को दोस्रो संस्करण सुरु गरेको छ। यो वर्ष कम्पनीले 'कोक उठाउँ, आफूलाई जगाउँ' भन्ने द्यागलाइनसहित क्याम्पेन सुरु गरेको हो।

यो अभियानले कोक पिउनुहोस् र आफूलाई रिफ्रेस गराउनुहोस् भन्ने सन्देश दिने कम्पनीले जनाएको छ। क्याम्पेनको उद्देश्य उपभोक्तालाई दिँसेको अल्लीलागदो समयलाई एक बोतल चिसो कोकको साथमा रमाइलो र रिफ्रेसिड बनाउन सकिन्छ भन्ने सन्देश दिनु रहेको जनाइएको छ।

कोकाकोला नेपालका कन्ट्री डाइरेक्टर आदर्श अवस्थीले यो क्याम्पेनको अल्लीलागदो समयमा एक बोतल चिसो कोकको साथले उपभोक्तालाई उत्साह जगाउन सक्छ भन्ने सन्देश दिने बताए।

बोतलसे प्रबन्ध निर्देशक प्रदीप पापडेले भने, 'एक बोतल चिसो कोकले नै कति अपलिफ्ट गराउन सक्छ भन्ने सन्देश यो क्याम्पेनले दिन खोजेको छ। पक्कै पनि हामी सबै जनालाई दिँसेको समय अल्लिलागदो हुन्छ। तर, त्यो पट्ट यारलाग्दो समयमा एक बोतल चिसो कोकले नै हाम्रा उपभोक्तालाई स्फूर्ति प्रदान गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।'

ग्लोबल आइएमई र बैंक अफ काठमाण्डूबीच गाभिने समझदारी, मुलुककै ठूलो बैंक बन्दै

गर्ने प्रारम्भिक समझदारी भएको छ। २१ वटा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू गाभिनका लागि बिहीबार प्रारम्भिक समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर सम्पन्न भएको छ। आइएमई रुपान्तर्गतको रेमिट्यान्स कम्पनी आइएमई लिमिटेडको २२ वार्षिकोत्सवलाई सच्चेदान गर्दै

मुलुकको सबैभन्दा सबल एवं सक्षम बैंकको रुपमा वित्तीय बजारमा राखिएर भई ग्राहकलाई थप उत्कृष्ट सेवा तथा सुविधा प्रदान गर्न तथा लगानीकर्तालाई उच्चतम प्रतिफल दिने विश्वास बैंकले लिएको छ। साथै, बैंकले वित्तीय क्षेत्रमा नयाँ अवसरहरू ल्याई ग्राहक, सेयरधनी, बैंकसँग प्रत्यक्ष रुपमा सरोकार राख्ने सबैको हितलाई ध्यानमा राखी बैंकले बढी खुलूपूँजी तथा व्यवसायको आकारको हिसाबले नेपालको सबैभन्दा ठूलो बैंक दुनेछ।

कार्यक्रममा बोल्डै ग्लोबल आइएमई बैंकका अध्यक्ष ढकालले नेपालको बैंकिङ इतिहासमा एउटा बैंकहरूको तीन वर्षालाई बढी खुलूपूँजी र बैंकले बढी खुलूपूँजी तथा व्यवसायको आकारलाई बढाउन रहेको छ। ब

अर्थमन्त्री...

नेपाल र जनता समाजवादीका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवसँगको भेटमा उनले सम्झौता नगर्न बताएका भएपनि अहिले ने त्यसलाई विश्वास गरिहाल्ने आधार देखिएको छैन। सैन्य सम्झौता अजमात्र होइन भोली पनि गर्न पाइँदैन।

मन्त्रिपरिषद्को...

सधिव र सचिवहरू प्रधानमन्त्रीलाई भेट्न आ आफ्नो मन्त्रालयका महत्वपूर्ण फाइल च्यापेर वालुवाटारमा धाउनुपर्न बाध्यता रहेको र राज्यका कुनैपनि निकायवाट अनुमोदन नभएकाहरूलाई ज्यू हुजुर गरेर प्रधानमन्त्रीलाई भेट्नुपर्न बाध्यता रहेको छ।

गत वर्ष जम्मा ७६ मन्त्रिपरिषद्को बैठक बसेकोमा सिहदरवारमा जम्मा ७७ वटा बैठक भएको थिए भने अरु सबै बैठक

अमेरिकासँग मात्र होइन कुनै पनि देशसित यस विषयमा राजनीतिक नेतृत्वमात्र होइन सैन्य नेतृत्वमा कुनै द्विविधा रहनु हुन। नेपालले अमेरिकासँग मात्र होइन भारत, चीन लगायतका अन्य मुलुकसँग पनि सैन्य अभ्यास गर्दै छ भने किन अमेरिकासँग भने स्टेट पार्टनरसिप प्रोग्राम एसपीपी सम्झौता नै गर्न पन्यो त?

यस्तो सम्बेदनशिल विषयमा परराष्ट्रमन्त्री जस्ता व्यक्तिले हुलुका रूपमा बोलेर नेपाललाई उट्नै नसको गरी चुगुलमा फसाउने कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउने खालको अभियाक्ति संसदमै दिएका हुनाले उनलाई प्रधानमन्त्रीले तत्काल पदबाट हटाएर आफू एसपीपीको पक्षमा नरहेको प्रमाणित गराउन सम्झुपर्दछ।

प्रधानमन्त्री निवास मै बसेको थिए। आफ्नो कार्यकाल र मन्त्रिपरिषद्का कार्यालयमा बैठक नवसी आफ्नो निवासमा मन्त्रिपरिषद्का बैठक राखिनु राज्यप्रतिको चरम हेताप्रकृति हो। तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई कार्यालयमा, माओवादी, नेकपा समाजवादी नेताहरूले विचौलियाहरूलाई वालुवाटारमा वोलाएर मन्त्रिपरिषद्को बैठक राखिएको आरोप लगाएका थिए। अहिले उनीहरूले के गरीहेका छन् त? एक नेताले बताए। सरकारी कामको निर्णय निजि निवासवाट गर्नु शासकले मैले जे गरेपनि

हुन्छ भने भनाईहरूको उपज बाहेक अन्य केही हुन सक्दै। हिजो अर्काले गर्न्यो अनि आज मैले पनि गर्न गर्ने किन नहुन भन्ने मानसिकतामा प्रधानमन्त्री देउवा रहेको प्रकृति भएको छ। आफ्नो निजि निवासमा मन्त्रिपरिषद्को बैठक राखेर गरीएका निर्णयहरू स्वार्थ प्रेरित हुने भएकाले त्यहीवाट निर्णय गरीने गरिएको छ। यो जनताप्रतिको अपमान र लोकतात्रिक व्यवस्था कै खिल्ली उडाउने कार्य हो। त्यसैले अब मन्त्रिपरिषद्को बैठक सिहदरवार मै राखिनु पर्दछ।

चन्। त्यही विषयलाई लिएर अर्थमन्त्रीको राजीनामा समेत माग गरीएको भए पनि त्यस विषयमा नात प्रधानमन्त्री शेरहादुरु देउवा केही वोलेका छन् नत माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नै।

संसदमा अर्थमन्त्रालय अन्तर्गत उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिन समेत अर्थमन्त्री शर्मालाई संकट देखिएको छ। बजेट बनाउने जिम्मेवारी अर्थमन्त्री र अर्थमन्त्रालयका अर्थसचिव र राजश्व सचिवको नै हो। उनीहरू समेत किन अनाधिकृत व्यक्तिको सामु निरिह भए, किन उनीहरूले अनाधिकृत व्यक्तिको प्रवेशलाई रोकन सकेन् के अर्थ सचिव र राजश्व सचिव अनि बजेट महाशाखाको नेतृत्व गर्न सहस्रिय अर्थमन्त्री शर्माका निजि सचिव हुन कि नेपाल सरकारका कर्मचारी हुन्? त्यही कारणले गर्दा नेकपा एमालेले ससदीय छानवीन समितिको माग गरेको छ। संसदमा

अर्थमन्त्रीमाथि गम्भीर आरोप लागेपछि त्यस्को छानवनि गरी सत्यतथ्य पत्तो गाउन सहज होस् भनेर अर्थमन्त्री शर्माले राजीनामा दिनु पर्नेमा राजीनामा नदिने अडानमा रहनु गलत कार्यलाई सत्य सावित गर्ने प्रयास वाहेक अन्य केही हुन सक्दैन। यस भन्दा अगाडी पनि मन्त्रीहरूले आफ्नो वारेमा प्रश्न उठेपछि नैतिकताका आधारमा राजीनामा दिएका थुप्रै उदाहरणहरू रहेका भएपनि पाँच दलिय गठबन्धन र त्यस्को नेतृत्वकर्ता प्रधानमन्त्री देउवा चुप रहनु भनेको अर्को अपराधपूर्ण कार्य हो। एमालेले अर्थमन्त्रीको राजीनामा वा ससदीय छानवीन समितिको माग गरिरहेकाले गर्दा सरकार भने संसद नै बन्द गराउने पक्षमा रहेका जस्तो देखिएका छ। प्रधानमन्त्री देउवाको विगतका कार्यकाल पनि यस्तै विवादस्पद रहेका थिए। अहिले पनि उनले त्यसैलाई निरन्तरता दिएका छन्। एक मन्त्रीले भने।

ढाँचा...

२०७९ मा त्यसलाई स्वीकार गरेको हो। नेपाली सेना र अमेरिकाको युटाहा नेशनल गार्डीच साफेदारी कायम भएको छ। उपप्रमुख मिकराले एसपीपी सदसदबाट लागि नेपालले गरेको अनुरोध अमेरिकाले स्वीकार गरिसकेको हुनाले थप सम्झौताको प्रावधान नै नरहेको उनको भनाई रहेको छ। मिकराला अनुसार एसपीपी कुनै सैन्य गठबन्धन होइन। सदस्य बन्न अमेरिकाले दबाव दिएको छैन। सदस्य बन्न नेपालले नै अनुरोध गरेको हो। यसमा थप सम्झौता गर्नुपर्ने कही छैन। उपप्रमुख मिकलरको भनाई रहेको छ।

अमेरिकी दुतावासका उपनियोग प्रमुख मिकराले त्यसी भनिरहेदा नेपाली सेनाले त्यसलाई खण्डन गरेको भएपनि नेपाल सरकारले भने त्यस विषयमा आजसम्म कुनै प्रष्टीकरण दिएको छैन। नेपाली सेनाले विज्ञप्ति नै निकालेर एसपीपी सम्बन्धी कुनैपनि सम्झौता वा

समझदारी नेपाली सेना र अमेरिकी प्रक्रिया समेत नभएको प्रष्ट पारेको छ। सेनाले भनेको छ-नेपालले अवलम्बन गरेको असंलग्न परराष्ट्रमन्त्री र सामरिक विशिष्ट भूराजीतिक सम्बद्धनशिलतालाई प्रतिकूल असर पर्ने गर्नु कुनै पनि सैनिक साफेदारी भविष्यमा पनि कोहीसँग गर्नु नहुने बस्तुगत यथार्थतामा नेपाली सेना सदैव प्रष्ट र सचेत रहेको व्याहोरा सम्पूर्ण जनमानस तथा सञ्चार जगतलाई जानकारी गराइन्छ भने उल्लेख गरेको छ। सेनाले आफ्नो भनाई प्रष्ट रूपमा राखेको भएपनि नेपाल सरकारले भने त्यस विषयमा जनतालाई कुनै जानकारी दिएको छैन। अमेरिकी दुतावास र नेपाली सेनाका आ आफ्नो भनाई बाहिरिएपछि दुवै पक्षले आ आफ्नो नो पक्षलाई बल पुऱ्याएका छन्। अमेरिकी दुतावासले किन र के का लागि सम्झौता भई सकेको भन्नो त? अब त्यसको खोजविन गरी सरकारले जनतालाई प्रष्ट रूपमा जानकारी गराउनुपर्दछ।

गठबन्धनमित्र...

महानगर र ११ वटा उपमहानगरका प्रमुख र उपप्रमुखमा भएको स्थानीय तहको निर्वाचनमा पहिलो भएको पार्टीलाई दोस्रो र तेस्रो पार्टी बनेकाहरूले हराउन सक्छन् भने अधिल्लो निर्वाचनमा एमालेले प्राप्त गरेको २० प्रतिशत मत कटौती हुँदा उसले सिट गुमाउँदै छ भन्ने तथ्यांकसहित प्रस्तुत भएपछि नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रका मात्र आफूहरू गिलेर अधि बढे त्यही कारणले गर्दा आम रूपमा गठबन्धन पाँच दलीय गठबन्धन हुन सकेन। कांग्रेस र माओवादी केन्द्रले गठबन्धनका सहयोगी दलहरूलाई पन्छाएँ उनीहरूले मात्र सिट बाँडेको आरोप नेपालले लगाएका छन्। धेरै पालिहरूमा कांग्रेस र माओवादी केन्द्रको गठबन्धन भयो उनीहरूले सिट बाँडे त्यो पनि पालिकाको प्रमुख, उपप्रमुख र अध्यक्ष, उपाध्यक्षमा मात्र वडाको बाँडफाँड दुई पार्टीमा समेत भएन। त्यसै कारणले गर्दा गठबन्धन भित्र ७ वटा समस्या रहेको अध्यक्ष नेपालको दावी रहेको थिए। आफ्नो पार्टीको हारको कारण अध्यक्ष नेपालले कांग्रेस र माओवादी केन्द्रलाई नै लगाएका छन्।

मेहनतले कमाएको धन, खुसी हुन्छ परिवारजन

विदेशको कमाइले रस्वदेशमा उन्नति गर्न खोजेहरूका लागि NCC Bank को सोगात

८.०५%

NCC एमिट सिलमट मुहूर्ती

वार्षिक व्याजदर ११.०५%

विदेशताहारु : • गुदूतीगा न्यूग्रान गोजदात रु २,५०० र वयतगा न्यूग्रान गोजदात रु २५०

विदेशिगत औषधिपात्र रीमा रु १०.००/-

NCC Bank
नेपाल एकेट इण्ड कर्मसूचि लिं.
Nepal Credit & Commerce Bank Ltd.

Your Business Bank

प्रधानमन्त्री...

पुग्न लाग्दा समेत सार्वजनिक गरिएको छैन। सम्पति विवरण सार्वजनिक गर्न मन्त्रिपरिषदले छुट्टै निर्णय गर्नु पर्ने हुन्छ तर देउवा नेतृत्वको सरकारले त्यस्तो निर्णय नारेर नैतिक परम्परालाई प्रधानमन्त्रीले तत्काल पदबाट हटाएर आफू एसपीपीको पक्षमा नरहेको प्रमाणित गराउन सम्झुपर्दछ।

पुग्न लाग्दा समेत सार्वजनिक गरिएको छैन। सम्पति विवरण सार्वजनिक गर्न अभ्यास नेपालमा कायम हुन आएमा त्यस्तो विवरण सम्बन्धित अधिकारीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने र अन्यथा गोप्य रहने उल्लेख गरिएको छ। तर प्रधानमन्त्री र मन्त्रीहरू भने राजनितिक जिम्मेवारीमा भएकाले नैतिक र पारदर्शिता प्रतिको प्रतिवद्वता पुरा गर्न पनि उनीहरूले सम्पति विवरण सार्वजनिक गर्न अभ्यास नेपालमा कायम रहेको भएपनि वर्तमान देउवा सरकारले भने नैतिक प्रस्तावलाई छैन।

सम्पति विवरण सार्वजनिक गर्न अभ्यास नेपालमा कायम रहेको भएपनि वर्तमान देउवा र उनका मन्त्रीहरूले फेरी आफ्नो सम्पति विवरण बुफाउनुपर्ने बुफाउनु